

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2025
Chișinău

**pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr.
109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul
public**

În scopul executării prevederilor art. 16 alin. (3) lit. a) a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 317-319, art. 347), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

1.1. Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, conform anexei nr. 1.

1.2. Licența standard pentru date deschise, conform anexei nr. 2;

1.3. Lista categoriilor tematice de seturi de date cu valoare ridicată, conform anexei nr. 3.

2. La data intrării în vigoare a prezentei Hotărâri, Hotărârea de Guvern nr. 886/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 305 din 26 decembrie 2012 privind reutilizarea informațiilor din sectorul public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 258-261, art. 991), cu modificările ulterioare, se abrogă.

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informației din sectorul public.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

**Viceprim-ministră,
ministra dezvoltării economice și digitalizării**

Doina NISTOR

Normele metodologice
de aplicare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea
informațiilor din sectorul public

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

1. Prezentele norme metodologice stabilesc procedurile și regulile de aplicare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (Legea nr. 109/2025), și se aplică tuturor organismelor din sectorul public și a întreprinderelor publice, așa cum sunt definite conform art. 3 din Legea nr. 109/2025.

2. Normele metodologice reglementează modalitățile practice prin care informațiile publice sunt expuse pe platforma de interoperabilitate pentru a fi publicate pe portalul guvernamental unic de date deschise (date.gov.md) (în continuare – *portalul de date deschise*), cu scopul reutilizării în scopuri comerciale și necomerciale.

3. Dispozițiile prezentelor norme metodologice se completează cu dispozițiile legale prevăzute de actele normative care reglementează regimul juridic aplicabil datelor deschise, modul de exploatare și deținere a acestora, precum și orice limitări, condiții sau formalități necesare a fi îndeplinite în vederea utilizării acestora.

4. Publicarea și reutilizarea datelor deschise se realizează cu respectarea următoarelor principii:

4.1. Transparență – organisme din sectorul public și întreprinderile publice sunt obligate să asigure publicarea proactivă a datelor deținute, cu excepția celor restricționate conform legii, și să faciliteze accesul la acestea;

4.2. Accesibilitate – datele deschise sunt furnizate într-un format accesibil, prelucrabil automat, ușor de utilizat și adaptat pentru toate categoriile de utilizatori, inclusiv pentru persoane cu dizabilități;

4.3. Interoperabilitate – publicarea datelor respectă cerințele stabilite de cadru normativ pentru a asigura compatibilitatea cu platforma de interoperabilitate și integrarea eficientă a datelor între diferite sisteme guvernamentale;

4.4. Non-discriminare – datele sunt disponibile tuturor utilizatorilor în aceleași condiții, fără a favoriza sau a exclude anumite categorii de utilizatori;

4.5. Actualitate: organismele din sectorul public și întreprinderile publice asigură publicarea și actualizarea promptă și regulată a datelor, pentru a menține relevanța și utilitatea acestora pentru utilizatori.

4.6. Gratuitate – cu excepțiile prevăzute de lege, reutilizarea datelor deschise este gratuită.

CAPITOLUL II

Deschiderea și reutilizarea datelor

5. Organismele din sectorul public și întreprinderile publice au obligația de a publica și actualiza în mod proactiv informațiile destinate reutilizării pe platforma guvernamentală de interoperabilitate (MConnect) (în continuare – *platforma MConnect*), asigurând accesibilitatea acestora în timp real pentru toți utilizatorii.

6. Organismele din sectorul public și întreprinderile publice vor desemna cel puțin o persoană responsabilă pentru îndeplinirea obligațiilor prevăzute la pct. 5.

7. Publicarea se va realiza prin intermediul serviciilor web expuse pe platforma MConnect, asigurând astfel accesibilitatea și actualizarea automată a datelor.

8. Informațiile publice expuse pe platforma MConnect, precum și actualizările acestora se sincronizează în mod automatizat și se publică pe portalul de date deschise, fără a necesita acțiuni suplimentare din partea organismelor din sectorul public și întreprinderilor publice.

9. Frecvența de actualizare a datelor disponibile prin intermediul platformei MConnect este stabilită de organismul din sectorul public sau întreprinderea publică și are scopul de a menține relevanța și corectitudinea informațiilor expuse.

10. Informațiile publice aflate în posesia organismelor din sectorul public și întreprinderilor publice, pe care acestea le-au creat în cadrul activității proprii, inclusiv în scopul dezvoltării unor noi produse și servicii informaționale, care se încadrează în domeniul de aplicare al Legii nr. 109/2025, și trebuie să fie puse la dispoziție pentru reutilizare în scopuri comerciale și necomerciale, după cum urmează:

10.1. într-un format prelucrabil automat;

10.2. într-un format deschis;

10.3. accesibile online;

10.4. gratuit sau cu includerea costurilor suportate pentru reproducerea, punerea la dispoziție și divulgarea informațiilor publice, precum și pentru anonimizarea datelor cu caracter personal sau pentru măsurile luate pentru protejarea informațiilor comerciale de natură confidențială;

10.5. în conformitate cu termenii Licenței pentru date deschise;

10.6. furnizate cu metadatele aferente.

11. Informațiile publice expuse pe portalul de date deschise sunt accesibile fără restricții tehnice, financiare sau juridice și sunt disponibile în formate standardizate (CSV, JSON, XML, RDF etc.), care permit descărcarea și procesarea automată a datelor.

12. Fiecare set de date va fi însoțit de metadate care să includă cel puțin:

12.1. titlul setului de date;

12.2. descrierea conținutului;

12.3. data publicării și a ultimei actualizări;

12.4. frecvența actualizării;

12.5. formatul datelor;

12.6. sursa datelor și entitatea responsabilă de actualizare.

13. Metadatele sunt furnizate de către organismul din sectorul public sau întreprinderea publică conform următoarelor reguli generale:

13.1. metadatele trebuie să fie exacte din perspectiva intervalului de timp pe care îl acoperă setul de date;

13.2. metadatele trebuie să fie neechivoce din perspectiva momentului în care setul de date a fost publicat/modificat ultima dată;

13.3. orice abrevieri sau convenții de denumire trebuie să fie semnificative în sensul că orice utilizator care nu este familiarizat cu setul de date le va putea înțelege;

13.4. metadatele conțin o descriere cuprinzătoare a setului de date;

13.5. organismul din sectorul public sau întreprinderea publică trebuie să includă informații privind proveniența setului de date, respectiv originea acestora și orice modificări efectuate cu privire la acestea;

13.6. organisme din sectorul public și întreprinderile publice asigură îmbunătățirea calității metadatelor prin evaluarea continuă a calității acestora.

14. Pentru informațiile publice al căror format nu este compatibil cu platforma MConnect, organisme din sectorul public și întreprinderile publice asigură publicarea acestora pe propria pagină web oficială informațiile publice, cu indicarea următoarelor date:

14.1. trimiteri la actele normative aplicabile în domeniu (cu link către <http://legis.md>);

14.2. datele de contact ale subdiviziunii responsabile de primirea solicitărilor formulate în baza Legii nr. 109/2025, precum și datele de contact ale persoanei responsabile, inclusiv adresa de email dedicată;

14.3. formularul de cereri de reutilizare;

14.4. taxele/tarifele aplicabile pentru punerea la dispoziție a datelor deschise și modalitatea de calcul al acestora, dacă este cazul;

14.5. acordul de reutilizare a informațiilor publice, dacă este cazul;

14.6. licența pentru date deschise, dacă este cazul;

14.7. modalitatea de contestare a deciziei și de depunere a cererii prealabile.

15. Depunerea cererii de reutilizare se realizează conform prevederilor art. 5 alin. (3) din Legea nr. 109/2025.

CAPITOLUL III

Reguli de publicare și utilizare a categoriilor de seturi de date cu valoare ridicată

16. Organismele din sectorul public care dețin seturi de date cu valoare ridicată au obligația de a asigura publicarea, disponibilitatea și expunerea acestor date prin intermediul platformei MConnect, asigurând respectarea cerințelor de accesibilitate, interoperabilitate și reutilizare liberă, inclusiv pentru accesul publicului larg.

17. Seturile de date cu valoare ridicată se publică în formate deschise, prelucrabile automat și conforme cu standardele naționale și internaționale aplicabile în domeniul interoperabilității și datelor deschise, astfel încât să faciliteze integrarea, preluarea și reutilizarea acestora.

18. Accesul la seturile de date cu valoare ridicată se asigură prin:

18.1. interfețe de programare a aplicațiilor (API) expuse prin MConnect și portalul național de date deschise, care permit accesul direct și preluarea automată a datelor în timp real;

18.2. mecanisme de descărcare în masă, disponibile pe portalul național de date deschise, pentru a facilita accesul la volume mari de date, acolo unde este relevant.

19. Publicarea și reutilizarea seturilor de date cu valoare ridicată se realizează în conformitate cu licența unică aprobată de Guvern pentru datele deschise, care permite reutilizarea nerestricționată și gratuită a datelor, cu respectarea cerinței de atribuire a sursei, în spiritul principiului „deschis implicit”.

20. Seturile de date cu valoare ridicată sunt puse la dispoziție pentru reutilizare gratuită, fără impunerea unor restricții tehnice, financiare sau administrative nejustificate, fiind permisă orice formă de reutilizare, cu condiția respectării cerinței de menționare a sursei, acolo unde aceasta este aplicabilă.

21. Obligațiile privind publicarea și reutilizarea prevăzute în prezentul capitol se aplică inclusiv seturilor de date cu valoare ridicată create anterior adoptării acestor reguli, asigurând astfel aplicarea uniformă a licenței unice și a principiilor de reutilizare pentru toate categoriile de date relevante.

22. Agenția de Guvernare Electronică desemnează un punct de contact pentru întrebări și dificultăți legate de API-uri și de accesul la seturile de date cu valoare ridicată, pentru a asigura disponibilitatea, întreținerea și actualizarea eficace a acestora.

CAPITOLUL IV

Cadrul de guvernanță privind deschiderea datelor și reutilizarea informațiilor publice

23. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, în calitate de organ central al administrației publice:

a) elaborează politicile în domeniul datelor deschise și reutilizării informațiilor publice și asigură coordonarea implementării acestora;

b) dezvoltă, actualizează și promovează cadrul normativ privind datele deschise și reutilizarea informațiilor publice, asigurând alinierea acestora la standardele internaționale și directivele Uniunii Europene în domeniu;

c) evaluează impactul reutilizării datelor deschise, inclusiv beneficiile economice și sociale rezultate din utilizarea acestor informații;

d) monitorizează activitatea organismelor din sectorul public și întreprinderelor publice, asigurând respectarea obligațiilor de publicare și actualizare a datelor, și elaborează rapoarte periodice privind gradul de conformitate și performanța organismelor din sectorul public și întreprinderelor publice în publicarea datelor deschise;

e) publică anual un raport privind starea datelor deschise în Republica Moldova, incluzând statistici de utilizare, exemple de reutilizare și planuri de îmbunătățire;

f) organizează și sprijină campanii de conștientizare, evenimente și programe educaționale pentru a promova conceptul de date deschise și beneficiile acestora în rândul autorităților publice, mediului de afaceri și cetățenilor;

g) colaborează cu organizații internaționale, autorități publice și sectorul privat din alte state pentru a promova schimbul de bune practici în domeniul datelor deschise;

h) promovează utilizarea și reutilizarea datelor deschise în sectorul public și privat.

24. Agenția de Guvernare Electronică, în calitate de autoritate competentă pentru schimbul de date și interoperabilitate:

a) stabilește standardele tehnice și formatele pentru publicarea datelor deschise pe platforma MConnect;

b) oferă suport tehnic și metodologic organismelor din sectorul public și întreprinderelor publice în procesul de expunere a datelor deschise;

c) organizează programe de instruire pentru organismele din sectorul public și întreprinderile publice privind publicarea datelor deschise;

d) asigură integrarea automată între platforma MConnect și portalul de date deschise, asigurându-se că toate seturile de date sunt vizibile și accesibile prin ambele sisteme;

e) menține un catalog actualizat al tuturor seturilor de date disponibile pe portalul de date deschise;

f) implementează și menține un mecanism de feedback pe portalul de date deschise, care să permită utilizatorilor să raporteze probleme, să solicite clarificări sau să sugereze noi seturi de date pentru publicare.

g) dezvoltă și menține un inventar a informațiilor publice produse/gestionate de organisme din sectorul public și întreprinderile publice, precum și un plan de publicare a acestora.

25. Organismele din sectorul public și întreprinderile publice au următoarele responsabilități:

a) identifică, clasifică și inventariază toate informațiile publice pe care le dețin;

b) expune informațiile publice în formate deschise și prelucrabile automat, în modul stabilit de prezentele norme metodologice;

c) asigură anonimizarea completă a datelor cu caracter personal înainte de publicarea acestora, astfel încât persoanele vizate să nu poată fi identificate;

d) stabilește și respectă frecvența de actualizare pentru fiecare set de date, verificând periodic acuratețea și relevanța informațiilor publicate;

e) furnizează metadata complete pentru fiecare set de date în conformitate cu prezentele norme metodologice;

f) publică pe propria pagină web oficială informațiile publice al căror format nu este compatibil cu platforma MConnect;

g) pune la dispoziția solicitanților în conformitate cu prevederile Legii nr. 109/2025, informațiile publice care nu sunt disponibile pe portalul de date deschise.

26. În procesul de dezvoltare, menținere și publicare a planului de deschidere a datelor, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, prioritizează datele pentru publicare în funcție de următoarele criterii:

a) acordarea priorității datelor cu valoare ridicată;

b) disponibilitatea datelor într-un format deschis, prelucrabil automat;

c) solicitări din partea persoanelor fizice, juridice sau a societății civile;

d) concordanța cu prioritățile naționale de dezvoltare și digitalizare;

e) relevanța datelor pentru îmbunătățirea serviciilor publice;

f) potențialul de a crește transparența guvernamentală și încrederea publică;

g) potențialul de a genera parteneriate public-private sau proiecte de cercetare.

27. Toate datele și informațiile publice disponibile pe portalul de date deschise sunt puse la dispoziția utilizatorilor sub un regim unic de licențiere, în conformitate cu prevederile Legii nr. 109/2025 și prezentele norme metodologice, garantând reutilizarea acestora în mod liber și neîngrădit.

28. Datele publicate pe portalul de date deschise sunt însoțite de Licența pentru date deschise, care permite accesul, utilizarea, modificarea și redistribuirea datelor fără restricții, inclusiv în scopuri comerciale, fără necesitatea obținerii unei aprobări suplimentare.

29. Licența pentru date deschise va fi clar indicată pe portalul de date deschise, asigurându-se că utilizatorii au acces ușor la informațiile referitoare la drepturile și obligațiile lor în ceea ce privește utilizarea datelor. Aceasta va fi aplicabilă tuturor seturilor de date publicate pe portal, fără necesitatea marcării individuale a fiecărui set de date, pentru a simplifica procesul de reutilizare și a evita confuzia.

Licența standard pentru date deschise

1. Acceptarea licenței

Prin accesarea și utilizarea seturilor de date disponibile pe portalul guvernamental unic de date deschise (date.gov.md), sunteți de acord cu termenii acestei licențe. Guvernul vă acordă o licență globală, perpetuă, fără drepturi de autor, neexclusivă pentru a utiliza seturile de date, conform termenilor stabiliți în această licență.

2. Drepturile utilizatorilor

Utilizatorii au următoarele drepturi în conformitate cu această Licență:

a) Utilizare - Puteți utiliza, accesa, descărca, copia, distribui, transmite, modifica și adapta seturile de date sau orice analize sau aplicații derivate, fie în scopuri comerciale, fie necomerciale;

b) Sub-licențiere - Puteți acorda o sub-licență pentru seturile de date, dacă acest lucru este necesar pentru a permite utilizatorilor aplicației și/sau site-ului dumneavoastră web (denumiți „Sub-licențiați”) să utilizeze aplicația sau să acceseze site-ul web.

c) În cazul în care Sub-licențiații necesită drepturi suplimentare, aplicația și/sau site-ul dumneavoastră ar trebui să direcționeze Sub-licențiații să obțină licența corespunzătoare de pe portalul guvernamental unic de date deschise (date.gov.md).

3. Limitări

Această Licență nu vă acordă drepturi asupra:

- a) oricăror date cu caracter personal incluse în setul de date;
- b) drepturilor de proprietate intelectuală ale terților pe care Guvernul nu este autorizat să le acorde;
- c) brevetelor, mărcilor comerciale și drepturilor de design.

Nu trebuie să utilizați seturile de date într-un mod care să sugereze un statut oficial sau că o agenție vă aprobă pe dumneavoastră sau Utilizarea dumneavoastră a setului de date.

4. Condiții suplimentare

a. Atribuire - Trebuie să includeți în produsele, aplicațiile sau site-urile dumneavoastră web care utilizează seturile de date o notificare vizibilă care să

recunoască sursa setului de date și să includă un link către cea mai recentă versiune a acestei Licențe. Exemplu de notificare:

„Conține informații de la {numele setului de date}, accesate la {data accesării setului de date} de la {sursa datelor}, disponibile conform termenilor Licenței pentru Date Deschise, versiunea 1.0 {URL link la licență}.”

b. Declinări de răspundere - Seturile de date sunt furnizate „ca atare” și „așa cum sunt disponibile”. Guvernul nu face declarații sau garanții în legătură cu seturile de date, inclusiv, dar fără a se limita la, nicio reprezentare sau garanție cu privire la acuratețea, completitudinea, fiabilitatea, disponibilitatea continuă, promptitudinea, neîncălcarea, titlul, calitatea sau adecvarea pentru un anumit scop a seturilor de date. În măsura permisă de lege, Guvernul nu va fi răspunzător pentru daune sau pierderi de orice fel care decurg din utilizarea seturilor de date.

c. Despăgubire - Veți despăgubi Guvernul împotriva tuturor răspunderilor, daunelor, costurilor (inclusiv costurile legale) și cheltuielilor care decurg direct sau indirect din:

- Orice reclamație făcută de o terță parte în legătură cu utilizarea de către dumneavoastră a setului de date;
- Încălcarea de către dumneavoastră a oricăror drepturi ale unei alte persoane;
- Orice reclamație făcută de o terță parte în legătură cu utilizarea seturilor de date sau a oricăror analize sau aplicații derivate pe care le-ați furnizat.

5. Proprietate intelectuală

Toate seturile de date sunt proprietatea intelectuală a Guvernului. Nu puteți aplica niciun drept de proprietate intelectuală aparținând Guvernului fără aprobarea prealabilă scrisă a acestuia. Drepturile terților: Nimeni, în afară de o parte a acestei Licențe, nu va avea dreptul de a aplica niciunul dintre termenii acesteia.

6. Încetarea licenței

Guvernul poate rezilia această Licență imediat după încălcarea de către dumneavoastră a oricăror termeni ai acestei Licențe. Secțiunile de declinare a răspunderii și despăgubiri, precum și orice altă prevedere a acestei Licențe care este necesară pentru a da efect rezilierii sau consecințelor unei astfel de rezilieri, vor supraviețui rezilierii acestei Licențe.

7. Legea aplicabilă și jurisdicția

Această Licență este guvernată de legile Republicii Moldova, iar părțile la Licență se supun jurisdicției exclusive a instanțelor din Republica Moldova.

8. Despre Licență

Licența standard pentru date deschise este concepută pentru a promova și a facilita reutilizarea datelor din sectorul public, generând valoare pentru cetățeni și mediul de afaceri. Aceasta este versiunea 1.0 a Licenței pentru date deschise. Guvernul poate, din când în când, să emită noi versiuni ale Licenței pentru date deschise. Utilizarea continuă a seturilor de date constituie acceptarea de către dumneavoastră a noii versiuni a acestei Licențe.

9. Alte Considerații

Licența nu conferă permisiunea de a utiliza materialul licențiat în moduri care nu sunt reglementate de această Licență, în cazul în care se aplică excepții sau limitări ale drepturilor de autor. În plus, utilizarea materialului licențiat poate fi restricționată din alte motive, inclusiv drepturile de autor ale altor terți.

LISTA
categoriilor tematice de seturi de date cu valoare ridicată

1. Domeniul geospațial:

- 1.1. date privind sistemele de coordonate de referință;
- 1.2. date privind hărțile georeferențiale naționale și locale: limite administrative, delimitarea circumscripțiilor electorale, parcele cadastrale, topografice, reprezentări vectorizate ale drumurilor (bulevarde, străzi, intrări și altele asemenea), localizările geospațiale ale adreselor;
- 1.3. date privind unitățile administrativ-teritoriale (raioane, orașe (municipii), sate (comune), localități și elementele de bază ale infrastructurii urbane (artere de circulație, clădiri) calificate ca adrese ale obiectelor fizice;
- 1.4. date privind amplasarea geografică a clădirilor, precum destinația acestora (de exemplu, primărie, liceu și altele asemenea);
- 1.5. Rețeaua geodezică națională;
- 1.6. date privind harta autorizațiilor de construire și de desființare, precum și numărul acestora la nivel de unitate administrativ-teritorială;
- 1.7. date privind rețelele de transport rutier, naval, feroviar, aeronautic, de energie electrică, gaz, petrol, rețele primare, secundare, terțiare, stații de încărcare pentru mașini electrice, rata de acoperire pe localitate, comunicații cu fibră optică, GSM ș.a., alimentare cu apă și canalizare, iluminat public, camere de trafic și radare fixe;
- 1.8. date privind serviciile publice de urgență, pompieri, ambulanță, poliție.
- 1.9. date despre starea clădirii (funcțională, în construcție, ruinată/abandonată).

2. Domeniul observarea Pământului și mediu:

- 2.1. date privind utilizarea terenului, teritoriu caracterizat în funcție de dimensiunea funcțională actuală sau viitoare planificată sau de scopul socioeconomic, rezidențial, industrial, comercial, agricol, forestier, de recreație;
- 2.2. date privind serviciile de utilitate publică și servicii publice, instalațiile de utilitate publică, precum sistemele de canalizare, de gestionare a deșeurilor, de aprovizionare cu energie electrică și apă, și serviciile administrative și sociale publice, precum adăposturile de protecție civilă, școlile și spitalele;
- 2.3. date privind acoperirea terestră, acoperirea fizică și biologică a suprafeței terestre, inclusiv suprafețele artificiale, zonele agricole, pădurile, zonele (semi)naturale, zonele umede și corpurile de apă;

2.4. date privind soluri și subsoluri, caracterizate în funcție de adâncime, textură, structură și conținutul particulelor și al materialului organic, schelet, eroziune, înclinație medie și capacitate anticipată de stocare a apei, după caz;

2.5. date privind zonele protejate (zone desemnate sau administrate într-un cadru legislativ internațional, comunitar sau intern, în vederea îndeplinirii unor obiective specifice de conservare);

2.6. date privind geologia caracterizată în funcție de compoziție și structură, roca de bază, straturile acvifere și geomorfologia.

3. Domeniul meteorologic:

3.1. date privind condițiile fizice din atmosferă: date spațiale bazate pe măsurători sau pe modele, precum și locațiile de efectuare a măsurătorilor: temperatura aerului, precipitațiile atmosferice și presiunea atmosferică;

3.2. date privind condițiile meteorologice: harta cantităților zilnice de precipitații, harta orară a temperaturii aerului și a vitezei și direcției vântului;

3.3. mesaje de informare, atenționare și avertizare, generale sau imediate (nowcasting), privind producerea fenomenelor meteorologice periculoase;

3.4. date privind harta decadică de umiditate a solului;

3.5. date privind harta pentadică a echivalentului în apă al stratului de zăpadă (în sezonul rece);

3.6. date privind harta zilnică a stratului de zăpadă (în sezonul rece);

3.7. date privind harta de radiație solară (la nivel de UAT).

4. Domeniul statistic:

4.1. date statistice naționale și locale, bazate pe principalii indicatori demografici și economici, populație rezidentă, produs intern brut, vârstă, șomaj, venit, educație;

4.2. date structurate care stau la baza statisticilor naționale și locale privind standardele de viață și de protecție socială;

4.3. date structurate care stau la baza statisticilor privind accesibilizarea facilităților și serviciilor adecvate persoanelor cu dizabilități;

4.4. recensământul populației;

4.5. date structurate care stau la baza rapoartelor statistice anuale privind rata de utilizare a internetului;

4.6. date privind demografia, repartizarea geografică a populației, inclusiv caracteristicile populației și nivelurile de activitate, regrupate pe unitate administrativă sau altă unitate analitică;

5. Domeniul Societăți și structura de proprietate a societăților:

5.1. registrul de stat al unităților de drept (Unitatea de drept, denumirea, forma juridică de organizare, numărul de identificare de stat, sediul, genurile de activitate și durata activității, inclusiv a sucursalelor, fondatori, administratori etc.);

5.2. nomenclatorul produselor supuse taxelor vamale și taxa vamală percepută asupra fiecărui/fiecărei produs sau grupe de produse;

5.3. date structurate care stau la baza rapoartelor zilnice privind TVA (sectorul de activitate al firmei, transferuri, încasări, returnări, deduceri, evaluare impunere);

6. Domeniul mobilitate:

6.1. date structurate care stau la baza rapoartelor statistice bianuale privind proporția și dezvoltarea transportului de călători, precum și de mărfuri pe căile navigabile interioare (frecvență, țară, an, perioadă);

6.2. date structurate care stau la baza rapoartelor bianuale privind statistica transporturilor de mărfuri pe căi feroviare, navigabile, rutiere și aeriene;

6.3. date privind orarul de transport, la nivel de stații, al mijloacelor de transport public;

6.4. date actualizate privind lucrările în curs de execuție pe domeniul public, starea rețelei de transport, inclusiv informații despre trafic, pe raioane, categorii de drumuri;

6.5. date privind atracții turistice/puncte de interes (muzee, biblioteci, case memoriale, cetăți/castele, situri arheologice, parcuri și grădini publice și altele asemenea);

6.6. date privind hoteluri și restaurante;

7. Domeniul economic și social:

7.1. date statistice privind evoluția macroeconomică;

7.2. date statistice privind evoluția prețurilor și inflația;

7.3. date statistice privind evoluția sectorială: agricultură, industrie, transporturi, construcții, comerț, turism;

7.4. date statistice privind dezvoltarea socială: forța de muncă, populația ocupată, șomajul, veniturile și consumul populației, condiții de locuit, protecția socială.

8. Domeniul educație:

8.1. Lista instituțiilor de învățământ de toate nivelurile:

- Preșcolar (creșe, grădinițe);
- Primar și secundar (gimnazii, licee);
- Profesional tehnic (școli profesionale, colegii);
- Superior (universități, academii);

8.2. Informații de contact ale instituțiilor:

- Adresă;
- Număr de telefon;
- Adresă de e-mail;
- Pagina web (dacă există).

8.3. Tipul de proprietate:

- Public;
- Privat.

8.4. Limba de instruire;

8.5. Specializările/programele de studii oferite (pentru învățământul profesional tehnic și superior);

8.6. Numărul de elevi/studenți înscriși (total și pe nivel/program);

8.7. Date geografice/de localizare (coordonate GPS);

8.8. Infrastructura disponibilă:

- Săli de clasă;
- Laboratoare;
- Biblioteci;
- Săli de sport;
- Cămine.

9. Domeniul administrație publică:

9.1. date structurate care stau la baza distribuției banilor publici (bugetele anuale ale instituțiilor);

9.2. evidența creanțelor, titlurilor și obligațiunilor de stat (valoare, scadență);

9.3. date privind bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale (venituri și cheltuieli, pe tipuri, la nivel de unitate administrativ-teritorială);

9.4. date privind alocările bugetare pentru fiecare entitate publică în parte și indicatorii de rezultat aferenți programelor de investiții;

10. Domeniul agricultură:

10.1. date privind lista substanțelor interzise a se folosi în alimentație;

10.2. date privind lista îngrășămintelor/nutrienților utilizate/utilizați în agricultură;

10.3. date structurate care stau la baza rapoartelor anuale privind producția agricolă, pe tip de produs, UAT;

11. Domeniul comunicații și tehnologia informației:

11. 1. date privind sectorul comunicațiilor electronice, utilizarea serviciilor de telefonie fixă, telefonie mobilă, internet fix și mobil, servicii de roaming internațional, linii închiriate și transmisiuni de date, retransmisie TV, accesibilitatea persoanelor cu dizabilități vizuale și auditive la servicii de comunicații electronice, totalul veniturilor din sectorul comunicațiilor electronice percepute în anul de referință de către toți operatorii de telecomunicații, totalul investițiilor în rețele de către sectorul comunicațiilor electronice, servicii cu valoare adăugată, hărțile de acoperire a serviciilor de televiziune digitală terestră;

11.2. date privind serviciile și acoperirea cu rețele de comunicații electronice, acoperire servicii fixe, acoperire rețele mobile, numărul de abonați, inclusiv procentul de abonați care au conexiune la rețelele de foarte mare

capacitate, procentul gospodăriilor care au conexiune la rețelele de foarte mare capacitate, rata de acoperire la nivel rural;

11.3. date privind utilizarea internetului, procentul gospodăriilor cu acces la internet, prețul lunar pentru accesul la internet, prețul lunar pentru pachete de servicii ce includ accesul la internet, utilizarea internetului obiectelor, utilizarea serviciilor de acces la internet fix/mobil, procentul populației care nu a utilizat niciodată servicii de internet;

11.4. date privind guvernarea electronică, procentul populației care interacționează online cu autoritățile publice anual, procentul populației care trimite formulare completate către autoritățile publice pe internet, formulare tipizate disponibile online pentru evenimente de viață, servicii publice digitale pentru companii, rata serviciilor publice furnizate online (măsura în care serviciile publice furnizate online sunt compatibile cu dispozitivele mobile și ușor de accesat, transparența în ceea ce privește procesul de furnizare a serviciilor publice, propriile responsabilități și performanță, datele personale implicate în furnizarea de servicii), mobilitatea afacerilor (măsura în care cetățenii sau companiile pot transmite informații instituțiilor publice, timpul necesar pentru obținerea serviciului și măsura în care serviciile au fost structurate eficient), servicii publice online destinate cetățenilor străini, asistență online pentru servicii destinate companiilor străine.

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Normelor
metodologice de aplicare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și
reutilizarea informațiilor din sectorul public

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Autorul proiectului este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul a fost elaborat la inițiativa MDED în vederea asigurării aplicării Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, care transpune parțial Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (reformare).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Cadrul normativ ce reglementează reutilizarea informațiilor publice aflate în posesia deținătorilor de informații, pe care aceștia le-au creat în cadrul activității proprii, inclusiv în scopul dezvoltării unor noi produse și servicii în tehnologia informației și servicii informatice, precum și modalitățile practice de facilitare a reutilizării este reprezentat de Legea nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (Legea nr. 109/2025). Potrivit art. 16 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 109/2025, în termen de 12 luni de la data publicării legii, Guvernul urmează să aprobe normele metodologice de aplicare legii. Prin adoptarea legii menționate <i>supra</i>, Republica Moldova a transpus parțial Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (reformare). Această lege înlocuiește cadrul normativ anterior (Legea nr. 305/2012 cu privire la reutilizarea informațiilor din sectorul public) care transpunea Directivele precedente, și urmează a fi abrogată. Prin prisma implementării cadrului normativ anterior, s-a dovedit că în practică, sunt necesare unele reglementări metodologice de aplicare a legii pentru a asigura conformarea deținătorilor de informații cărora le sunt incidente prevederile legale. Astfel, analizele realizate au arătat că este necesar să existe îndrumări metodologice clare în ceea ce privește stabilirea unei guvernante a datelor deschise la nivelul instituțiilor, ca parte a guvernantei mai largi a datelor, în identificarea datelor deținute sau gestionate, precum și a metadatelor aferente, în prioritizarea seturilor de date pentru publicare, stabilirea formatelor de publicare și condițiilor de reutilizare (licențiere), dar și în implicarea

reutilizatorilor în toate aceste procese pentru un impact crescut.

Prezentele norme își propun să reafirme obiectivele și scopul urmărit de Legea nr. 109/2025, precum și să impună un sistem și mecanismele specifice de identificare, publicare și reutilizare a informațiilor din sectorul public, în vederea creșterii calității și impactului acestora.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de hotărâre aprobă Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 109/2025 precum și Licența pentru date deschise. Acesta stabilește procedurile și regulile pentru publicarea proactivă a datelor deschise de către deținătorii de informații publice, respectând principiile de transparență, accesibilitate, interoperabilitate, non-discriminare, actualitate și gratuitate.

Prin intermediul acestui act normativ, se urmărește reiterarea angajamentelor guvernamentale generale privind deschiderea datelor impuse prin prevederile legii, stabilind în acest sens în sarcina entităților deținătorilor de informații activități clare privind identificarea și maparea datelor, stabilirea unei modalități de publicare a acestora, inclusiv din perspectiva formatelor aplicabile.

Normele metodologice completează și clarifică principiile și mecanismele stabilite prin intermediul Legii nr. 109/2025, în vederea organizării și inventarierii informațiilor publice aflate în posesia deținătorilor de informații cu scopul de a fi puse la dispoziție pentru reutilizare în scopuri comerciale și necomerciale.

De asemenea, din prevederile propuse rezultă că deținătorii de informații au obligația de a publica și actualiza seturile de date prin intermediul platformei guvernamentale de interoperabilitate (MConnect), care se sincronizează automat cu portalul guvernamental unic de date deschise (date.gov.md). Informațiile trebuie furnizate în formate standardizate, prelucrabile automat, însoțite de metadate relevante și sub termenii Licenței pentru date deschise.

MDDED este organul central de specialitate al administrației publice, care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul datelor deschise și reutilizării informației, în timp ce Agenția de Guvernare Electronică asigură suportul tehnic și standardizarea. Deținătorii de informații au responsabilitatea de a identifica, clasifica și expune datele publice, asigurând anonimizarea datelor personale și actualizarea periodică.

Totodată, proiectul stabilește un regim unic de licențiere pentru toate datele publicate pe portalul date.gov.md, permițând reutilizarea liberă, inclusiv în scopuri comerciale.

Subsecvent, menționăm că, prezenta hotărâre are un caracter normativ și tehnic, vizând implementarea directă și eficientă a prevederilor Legii nr. 109/2025. Astfel, Normele metodologice aprobate prin această hotărâre oferă autorităților și instituțiilor

publice instrumentele necesare pentru aplicarea coerentă, uniformă și imediată a cadrului legal referitor la transparența datelor și accesul public la informațiile din sectorul public.

Având în vedere importanța promovării principiilor guvernării deschise, a accesului liber la date, precum și a stimulării inovării prin reutilizarea informațiilor publice, menționăm că prezenta hotărâre intră în vigoare la data intrării în vigoare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informației din sectorul public.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunile alternative nu au fost analizate deoarece Republica Moldova în procesul de integrare urmează să transpună Directivei (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (reformare).

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Publicarea datelor în format deschis reprezintă un catalizator pentru eficientizarea și modernizarea sectorului public, aducând beneficii multiple atât administrației, cât și cetățenilor și companiilor. Acest proces facilitează un schimb de informații mai rapid între toate părțile implicate, conducând la o reducere semnificativă a birocrăției și a cheltuielilor asociate, precum și la minimizarea erorilor în gestionarea informațiilor. Implementarea politicilor de date deschise stimulează o mai bună administrare a datelor guvernamentale, îmbunătățind atât calitatea, cât și eficiența proceselor interne, rezultând într-o diminuare substanțială a costurilor administrative.

Inițiativele de publicare a datelor deschise pot acționa ca un catalizator pentru modernizarea infrastructurii informaționale, oferind instituțiilor oportunitatea de a-și actualiza sistemele învechite. Acest proces de optimizare se extinde și asupra metodelor de producere, colectare și gestionare a datelor, conducând la practici mai eficiente și mai transparente în cadrul administrației publice.

Transparența sporită, rezultată din publicarea datelor și informațiilor, aduce beneficii duale: pe de o parte, responsabilizează administrația publică, iar pe de altă parte, încurajează participarea activă a cetățenilor la procesul de guvernare. Această deschidere nu doar că îmbunătățește vizibilitatea acțiunilor guvernamentale, dar și consolidează încrederea publicului în instituțiile statului.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Adoptarea proiectului de hotărâre nu implică generarea unor cheltuieli suplimentare imediate pentru bugetul de stat. Cu toate acestea, implementarea eficientă a prevederilor va necesita anumite ajustări financiare și organizatorice, care vor contribui la asigurarea unei funcționări optime a infrastructurii și a proceselor asociate cu deschiderea și

reutilizarea informațiilor publice.

Astfel, va fi necesară alocarea de resurse pentru instruirea angajaților din cadrul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și din alte instituții publice implicate în procesul de implementare a hotărârii. De asemenea, va fi necesară dezvoltarea de programe de training pentru a asigura că funcționarii publici au competențele necesare pentru a lucra cu date deschise.

- Dezvoltarea și modernizarea portalului guvernamental unic de date deschise (date.gov.md): Agenția de Guvernare Electronică (AGE) va efectua o evaluare detaliată a portalului guvernamental unic de date deschise (date.gov.md) pentru a determina necesitățile de dezvoltare și modernizare a acestuia, astfel încât să corespundă noilor cerințe stabilite de lege.

Aceasta va implica:

- actualizarea și extinderea funcționalităților portalului, inclusiv integrarea mai avansată cu platforma de interoperabilitate (MConnect);

- asigurarea interoperabilității complete între sistemele informatice ale instituțiilor publice și portal, pentru a permite expunerea automată a datelor deschise; – menținerea unui catalog actualizat al tuturor seturilor de date disponibile pe portalul guvernamental unic de date deschise (date.gov.md) .

- implementarea și menținerea unui mecanism de feedback pe portalul guvernamental unic de date deschise (date.gov.md), care să permită utilizatorilor să raporteze probleme, să solicite clarificări sau să sugereze noi seturi de date pentru publicare. Costurile asociate dezvoltării și extinderii portalului vor fi estimate de AGE, iar finanțarea acestora va putea proveni din surse bugetare și din fonduri externe, inclusiv proiecte de cooperare internațională sau fonduri europene destinate digitalizării sectorului public.

- Digitalizarea și modernizarea infrastructurii IT la nivelul deținătorilor de informații: Deținătorii de informații publice vor trebui să evalueze necesitățile proprii pentru digitalizarea și automatizarea proceselor de gestionare a datelor.

Aceasta va include:

- evaluarea și planificarea investițiilor IT necesare pentru dezvoltarea și implementarea sistemelor informatice care să permită publicarea automată a datelor pe platforma MConnect și portalul date.gov.md;

- digitalizarea datelor și informațiilor fizice aflate în arhive sau sub formă non-digitală, astfel încât acestea să poată fi incluse în seturile de date deschise.

- asigurarea interoperabilității și securității datelor, inclusiv anonimizarea datelor cu caracter personal și respectarea normelor de protecție a datelor.

Fiecare deținător de informații publice va trebui să includă aceste aspecte în bugetul anual, asigurând finanțarea necesară fie din fonduri proprii, fie din proiecte de finanțare

externe sau colaborări interinstituționale.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea politicilor de date deschise are un impact pozitiv semnificativ asupra sectorului privat, stimulând creșterea activității economice în domeniul tehnologiei informației și serviciilor informatice. Acest lucru se reflectă în creșterea cifrei de afaceri a operatorilor economici din domeniul TIC și sectoarele conexe. Mai mult, datele deschise reprezintă o oportunitate valoroasă pentru antreprenori, încurajând crearea de produse și servicii inovative care pot conduce la noi modele de afaceri și la diversificarea ofertei pe piață. Accesul la date guvernamentale permite companiilor să ia decizii mai informate, să identifice noi oportunități și să-și optimizeze strategiile, în timp ce pentru start-up-uri și IMM-uri, datele deschise pot reduce semnificativ barierele de intrare pe piață. În ansamblu, impactul datelor deschise asupra sectorului privat se traduce prin stimularea inovației, creșterea competitivității și crearea de noi locuri de muncă în sectoare cu valoare adăugată ridicată..

4.4. Impactul social

Beneficiile publicării datelor deschise și impactul la nivel social ale acestora ar fi următoarele:

- mai bună incluziune a grupurilor marginalizate și reducerea inegalităților;
- transparența activității guvernamentale;
- îmbunătățirea serviciilor publice;
- creșterea nivelului de informare și educare a populației;
- consolidarea democrației și a statului de drept;
- posibilitatea de a aduce valoare socială prin implicarea civică activă;
- posibilitatea de a reutiliza datele pentru a produce valoare comercială.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prezenta hotărâre nu aduce atingere legislației naționale privind protecția datelor cu caracter personal, însă deținătorii de informații publice vor trebui să asigure interoperabilitatea și securitatea datelor, inclusiv anonimizarea datelor cu caracter personal și respectarea normelor de protecție a datelor.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Prevederile nu sunt aplicabile modului de a influența în mod diferit femeile, bărbații și minoritățile de gen, precum și măsurile menite să elimine discriminarea și să promoveze oportunitățile egale în toate domeniile vieții sociale.

4.5. Impactul asupra mediului

Prevederile proiectului nu sunt aplicabile efectelor negative și/sau pozitive, pe termen scurt, mediu și lung, asupra calității mediului, conform criteriilor de durabilitate: utilizarea resurselor naturale, a resurselor regenerabile și neregenerabile; emisiile de gaze cu efect de seră; poluarea și deșeurile; biodiversitatea și conservarea ecosistemelor;

impactul asupra comunităților umane; economia circulară și reciclarea; consumul de energie, eficiența și performanța energetică; alte aspecte de mediu.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Prevederile proiectului are impact general eficientizarea și modernizarea sectorului public, aducând beneficii multiple atât administrației, cât și cetățenilor și companiilor, oferind acces la seturi de date cu valoare ridicată în mod automatizat.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Obiectivul Directivei (UE) 2019/1024 este de a impulsiona potențialul socioeconomic al informațiilor din sectorul public, de exemplu, făcându-le mai ușor disponibile pentru întreprinderile nou-înființate și pentru întreprinderile mici și mijlocii, sporind furnizarea de date dinamice și de seturi de date cu impact economic deosebit de ridicat, precum și promovând concurența și transparența pe piața concurenței.

Totodată, prin proiectul de hotărâre se urmărește transpunerea Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/138 al Comisiei din 21 decembrie 2022 de stabilire a unei liste de seturi de date cu valoare ridicată specifice și a modalităților de publicare și reutilizare a acestora.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul de act normativ asigură o mai bună implementare a Legii nr. 109/2025, ce transpune parțial Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (reformare). De asemenea, proiectul include prevederi pentru facilitarea aplicării Regulamentului de punere în aplicare 2023/138 al Comisiei din 21 decembrie 2022 de stabilire a unei liste de seturi de date cu valoare ridicată specifice și a modalităților de publicare și reutilizare a acestora.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În conformitate cu procedurile stabilite pentru transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative, Anunțul pentru inițierea elaborării proiectului de act normativ este plasat pe pagina web oficială a MDDE (mded.gov.md), rubrica Transparență/Anunțuri privind consultările publice, precum și pe portalul guvernamental particip.gov.md. https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14078

Proiectul hotărârii de Guvern va fi supus consultărilor publice și avizărilor/expertizărilor de către entitățile publice de resort, inclusiv cele implicate în implementarea hotărârii, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

După definitivarea proiectului în urma procesului de avizare, proiectul de act

normativ va fi remis spre expertizare, după cum urmează:

- Ministerul Justiției;
- Centrul Național Anticorupție.

La fel, proiectul va fi transmis spre consultare și cu reprezentanții mediului de afaceri, mediului academic și cu societatea civilă.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de hotărâre va fi supus expertizei juridice și respectiv, expertizei anticorupție în conformitate cu cerințele Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Rezultatele expertizelor menționate supra vor fi incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de hotărâre a Guvernului se integrează organic în cadrul normativ în vigoare și se întemeiază pe competențele Guvernului stabilite în Legea nr. 109/2025. Având în vedere că noul cadrul metodologic pentru deschiderea datelor și reutilizarea informațiilor din sectorul public urmează a fi asigurat de proiectul propus, se va abroga Hotărârea Guvernului nr. 886/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 305 din 26 decembrie 2012 privind reutilizarea informațiilor din sectorul public.

9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea prevederilor proiectului de hotărâre, vor fi necesare următoarele măsuri:

- dezvoltarea și menținerea unui inventar al informațiilor publice;
- aprobare unui plan de publicare a datelor pe portalul guvernamental unic de date deschise (date.gov.md);
- aprobarea instrucțiunilor pentru publicarea datelor;
- modernizarea portalului guvernamental unic de date deschise (date.gov.md);
- organizarea de programe de instruire pentru personalul responsabil de gestionarea datelor.

Secretar de Stat

Michelle ILIEV

TABEL DE CONCORDANȚĂ

la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public

1. Titlul actului comunitar, subiectul reglementat și scopul acestuia
Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/138 al Comisiei din 21 decembrie 2022 de stabilire a unei liste de seturi de date cu valoare ridicată specifice și a modalităților de publicare și reutilizare a acestora. Regulamentul stabilește lista de seturi de date cu valoare ridicată care aparțin categoriilor tematice prevăzute în anexa I la Directiva (UE) 2019/1024 și sunt deținute de organisme din sectorul public printre documentele existente cărora li se aplică directiva menționată. De asemenea, modalitățile de publicare și reutilizare a seturilor de date cu valoare ridicată, în special condițiile aplicabile reutilizării și cerințele minime pentru diseminarea datelor prin intermediul interfețelor de programare a aplicațiilor („API”).
2. Titlul actului normativ național, subiectul reglementat și scopul acestuia
Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (Legea nr. 109/2025). Proiectul are drept scop identificarea și maparea seturilor de date deținute de organismele din sectorul public, stabilirea unei modalități de publicare a acestora, precum clarifică principiile și mecanismele stabilite de Lege. Respectiv, din prevederile propuse rezultă că deținătorii de informații au obligația de a publica și actualiza seturile de date prin intermediul platformei guvernamentale de interoperabilitate (MConnect), care se sincronizează automat cu portalul guvernamental unic de date deschise (date.gov.md).
3. Gradul de compatibilitate – parțial compatibil
4. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
5.2025

Art.	6. Actul Uniunii Europene	Art.	7. Proiectul de act normativ național	8. Grad de compatibilitate	9. Observații
	CAPITOLUL I - DISPOZIȚII GENERALE		CAPITOLUL I - DISPOZIȚII GENERALE		
	Articolul 1 Obiect		Dispoziții generale		
(1)	(1) Prezentul regulament de punere în aplicare stabilește lista de seturi de date cu valoare ridicată care aparțin categoriilor tematice prevăzute în anexa I la Directiva (UE) 2019/1024 și sunt deținute de organisme din sectorul public printre documentele existente cărora li se aplică directiva menționată. (2) Prezentul regulament de punere în aplicare stabilește, de asemenea, modalitățile de publicare și reutilizare a seturilor de date cu valoare ridicată, în special condițiile aplicabile reutilizării și cerințele minime pentru diseminarea datelor prin intermediul interfețelor de programare a aplicațiilor („API”).	(1)	1. Prezentele norme metodologice stabilesc procedurile și regulile de aplicare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public și se aplică tuturor organismelor din sectorul public și a întreprinderelor publice, așa cum sunt definite conform art. 3 din Lege. 2. Normele metodologice reglementează modalitățile practice prin care informațiile publice sunt expuse pe platforma de interoperabilitate pentru a fi publicate pe portalul guvernamental unic de date deschise (date.gov.md) (în continuare – portalul de date deschise), cu scopul reutilizării în scopuri comerciale și necomerciale.	Parțial compatibil	
	Articolul 2 Definiții	(2)			

(2)	În sensul prezentului regulament de punere în aplicare, se aplică următoarele definiții: 1.se aplică definițiile prevăzute la articolul 2 din Directiva (UE) 2019/1024; 2.se aplică definițiile stabilite pentru seturile de date din categoriile aferente domeniilor geospațial, observarea Pământului și mediu și, respectiv, meteorologic din Directiva 2007/2/CE; 3.se aplică definițiile stabilite pentru seturile de date din categoria aferentă domeniului mobilitate din Directiva 2007/2/CE și din Directiva 2005/44/CE; 4.„atribut-cheie” înseamnă o caracteristică a unui obiect sau a unei entități dintr-un set de date, cum ar fi un cod național sau o denumire națională de identificare; 5.„granularitate” înseamnă nivelul de detaliere al setului de date; 6.„interfață de programare a aplicațiilor” (application programming interface – API) înseamnă un set de funcții, proceduri, definiții și protocoale pentru comunicarea mașină-la-mașină și schimbul fără sincope de date; 7.„descărcare în masă” înseamnă o funcție care permite descărcarea unui întreg set de date într-unul sau mai multe pachete.			Parțial compatibil	Definițiile de la art. 2 din Regulament sunt expuse și definite în art. 3 din proiectul de lege privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, care a transpus parțial Directiva (UE) 2019/1024.
	Articolul 3 Modalități de publicare aplicabile tuturor categoriilor de seturi de date cu valoare ridicată	(3)	CAPITOLUL III Reguli de publicare și utilizare a categoriilor de seturi de date cu valoare ridicată		
(3)	(1) Organismele din sectorul public care dețin seturi de date cu valoare ridicată enumerate în anexă se asigură că seturile de date descrise sau referențiate în anexă se pun la dispoziție în formate prelucrabile automat prin intermediul unor API care corespund necesităților rezonabile ale reutilizatorilor. În cazurile indicate în anexă, seturile de date se pun la dispoziție și prin descărcare în masă.		15. Organismele din sectorul public care dețin seturi de date cu valoare ridicată au obligația de a asigura publicarea, disponibilitatea și expunerea acestor date prin intermediul platformei MConnect, asigurând respectarea cerințelor de accesibilitate, interoperabilitate și reutilizare liberă, inclusiv pentru accesul publicului larg.	Parțial compatibil	

	(2) Organismele din sectorul public menționate la alineatul (1) stabilesc și publică condițiile de utilizare a API și criteriile de calitate a serviciului referitoare la performanța, capacitatea și disponibilitatea acestora. Condițiile de utilizare trebuie să fie disponibile într-un format lizibil pentru om și prelucrabil automat. Atât condițiile de utilizare, cât și criteriile de calitate a serviciului sunt compatibile cu modalitățile de reutilizare a seturilor de date cu valoare ridicată stabilite în conformitate cu articolul 4. (3) Condițiile de utilizare a API sunt însoțite de documentația privind API într-un format deschis, prelucrabil automat și lizibil pentru om, recunoscut la nivelul Uniunii sau la nivel internațional. (4) Organismele din sectorul public menționate la alineatul (1) desemnează un punct de contact pentru întrebări și dificultăți legate de API, cu scopul de a asigura disponibilitatea și întreținerea API și, în cele din urmă, publicarea eficientă și fluidă a seturilor de date cu valoare ridicată. (5) Organismele din sectorul public care dețin seturi de date cu valoare ridicată enumerate în anexă se asigură că seturile de date sunt desemnate ca seturi de date cu valoare ridicată în descrierea metadatelor lor.	16. Seturile de date cu valoare ridicată se publică în formate deschise, prelucrabile automat și conforme cu standardele naționale și internaționale aplicabile în domeniul interoperabilității și datelor deschise, astfel încât să faciliteze integrarea, preluarea și reutilizarea acestora. 17. Accesul la seturile de date cu valoare ridicată se asigură prin: 17.1. interfețe de programare a aplicațiilor (API) expuse prin MConnect și portalul național de date deschise, care permit accesul direct și preluarea automată a datelor în timp real; 17.2. mecanisme de descărcare în masă, disponibile pe portalul național de date deschise, pentru a facilita accesul la volume mari de date, acolo unde este relevant. 18. Publicarea și reutilizarea seturilor de date cu valoare ridicată se realizează în conformitate cu licența unică aprobată de Guvern pentru datele deschise, care permite reutilizarea nerestricționată și gratuită a datelor, cu respectarea cerinței de atribuire a sursei, în spiritul principiului „deschis implicit”. 19. Seturile de date cu valoare ridicată sunt puse la dispoziție pentru reutilizare gratuită, fără impunerea unor restricții tehnice, financiare sau administrative nejustificate, fiind permisă orice formă de reutilizare, cu condiția respectării cerinței de menționare a sursei, acolo unde aceasta este aplicabilă. 20. Obligațiile privind publicarea și reutilizarea prevăzute în prezentul capitol se aplică inclusiv seturilor de date cu valoare ridicată create anterior adoptării acestor reguli, asigurând astfel aplicarea uniformă a licenței unice și a principiilor de reutilizare pentru toate categoriile de date relevante. 21. Agenția de Guvernare Electronică desemnează un punct de contact pentru întrebări și dificultăți legate de APL-uri și de accesul la seturile de date cu valoare ridicată, pentru a asigura disponibilitatea, întreținerea și actualizarea eficientă a acestora.		
--	--	---	--	--

	Articolul 4 Modalități de reutilizare aplicabile tuturor categoriilor de seturi de date cu valoare ridicată	(4)	CAPITOLUL IV Cadrul de guvernare privind deschiderea datelor și reutilizarea informațiilor publice		
(4)	(1) Excepțiile acordate de un stat membru în conformitate cu articolul 14 alineatul (5) din Directiva (UE) 2019/1024 se publică online, la fel ca lista organismelor din sectorul public menționată la articolul 6 alineatul (3) din Directiva (UE) 2019/1024. (2) Pentru a facilita punerea la dispoziție a seturilor de date în vederea reutilizării care acoperă perioade mai lungi, obligațiile impuse prin prezentul regulament se aplică și seturilor de date cu valoare ridicată prelucrabile automat care au fost create înainte de data aplicării prezentului regulament. (3) Seturile de date cu valoare ridicată se pun la dispoziție în vederea reutilizării în condițiile prevăzute de marca domeniului public Creative Commons (CC0) sau, alternativ, de licența Creative Commons BY 4.0 sau de orice altă licență deschisă echivalentă sau mai puțin restrictivă, astfel cum se prevede în anexă, care permite reutilizarea nerestricționată. În plus, deținătorul licenței poate solicita o cerință de atribuire care să prevadă obligația de menționare a deținătorului licenței. (4) Seturile de date cu valoare ridicată se pun la dispoziție în conformitate cu modalitățile de publicare și reutilizare prevăzute în anexă.		26. Toate datele și informațiile publice disponibile pe portalul de date deschise sunt puse la dispoziția utilizatorilor sub un regim unic de licențiere, în conformitate cu prevederile Legii nr. 109/2025 și prezentele norme metodologice, garantând reutilizarea acestora în mod liber și neîngrădit. 27. Datele publicate pe portalul de date deschise sunt însoțite de Licența pentru date deschise, care permite accesul, utilizarea, modificarea și redistribuirea datelor fără restricții, inclusiv în scopuri comerciale, fără necesitatea obținerii unei aprobări suplimentare. 28. Licența pentru date deschise va fi clar indicată pe portalul de date deschise, asigurându-se că utilizatorii au acces ușor la informațiile referitoare la drepturile și obligațiile lor în ceea ce privește utilizarea datelor. Aceasta va fi aplicabilă tuturor seturilor de date publicate pe portal, fără necesitatea marcării individuale a fiecărui set de date, pentru a simplifica procesul de reutilizare și a evita confuzia.	Parțial compatibil	Regulamentul UE sugerează licențe CC specifice, în timp ce actul național instituie o „licență unică aprobată de Guvern”. Principiile generale sunt aceleași.
	Articolul 5 Raportare	(5)	CAPITOLUL IV Cadrul de guvernare privind deschiderea datelor și reutilizarea informațiilor publice		
(5)	(1) În termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament de punere în aplicare, statele membre prezintă Comisiei un raport privind măsurile pe care le-au întreprins pentru aplicarea prezentului regulament de punere în aplicare. După caz, informațiile prevăzute la alineatul (3) se pot furniza sub formă de trimiteri la metadatele relevante. (2) Fiecare stat membru transmite o versiune actualizată a raportului, la cererea Comisiei, care ar trebui să fie adresată la fiecare 2 ani.		22. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării în calitate de autoritate responsabilă de elaborarea și promovarea politicilor în domeniul datelor deschise și reutilizării informațiilor publice: e) publică anual un raport privind starea datelor deschise în Republica Moldova, incluzând statistici de utilizare, exemple de reutilizare și planuri de îmbunătățire.	Prevederi UE neaplicabile	Republica Moldova nu este țară membră și se exclude necesitatea de prezentare Comisiei un raport privind măsurile pe care le-au întreprins pentru aplicarea prezentului regulament de punere în aplicare.

	(3) Raportul conține următoarele informații: (a) o listă a seturilor de date specifice la nivelul statelor membre (și, după caz, la nivel subnațional) care corespund descrierii fiecărui set de date cu valoare ridicată din anexa la prezentul regulament însoțite de trimiteri online la metadate care îndeplinesc standardele existente, cum ar fi un registru unic sau un catalog de date deschise; (b) un link persistent către condițiile de acordare a licențelor aplicabile reutilizării seturilor de date cu valoare ridicată enumerate în anexa la prezentul regulament, pentru fiecare set de date menționat la litera (a); (c) un link persistent către API care asigură accesul la seturile de date cu valoare ridicată enumerate în anexa la prezentul regulament, pentru fiecare set de date menționat la litera (a); (d) dacă sunt disponibile, documentele orientative emise de statul membru cu privire la publicarea și reutilizarea seturilor lor de date cu valoare ridicată; (e) după caz, existența unor evaluări ale impactului asupra protecției datelor efectuate în conformitate cu articolul 35 din Regulamentul (UE) 2016/679; (f) numărul de organisme din sectorul public exceptate în conformitate cu articolul 14 alineatul (5) din Directiva (UE) 2019/1024.				
	Articolul 6 Intrarea în vigoare și aplicare	(6)			
(6)	Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i>. Se aplică după 16 luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament. Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre. Adoptat la Bruxelles, 21 decembrie 2022.		Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	Prevederi UE neaplicabile	Reglementările UE privind intrarea în vigoare și aplicabilitatea directă sunt specifice dreptului UE și nu se aplică direct legislației naționale a unui stat non-membru.

Nr. 13/3-1852 din 25.06.2025

Cancelaria de Stat

În temeiul prevederilor pct. 38 și 185 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, se transmite cererea privind înregistrarea în lista proiectelor care urmează a fi examinate în cadrul ședinței secretarilor generali, proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public.

CERERE **privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat** **a proiectelor de acte ale Guvernului**

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 109/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public.
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Proiectul este elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul este elaborat în contextul transpunerii Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/138 al Comisiei din 21 decembrie 2022 de stabilire a unei liste de seturi de date cu valoare ridicată specifice și a modalităților de publicare și reutilizare a acestora. Scopul este de a identifica și a defini concret ce înseamnă „seturi de date cu valoare ridicată” și de a stabili modalitățile practice prin care acestea trebuie publicate și reutilizate de către organismele din sectorul public. Totodată, proiectul stabilește un regim unic de licențiere pentru toate datele publicate pe portalul date.gov.md, permițând reutilizarea liberă, inclusiv în scopuri comerciale.
3 ¹ .	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea	Planul Național de Acțiuni pentru Aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe

	proiectului (<i>PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale</i>)	Anii 2024-2027, Capitolul 10: Societate Informațională și Mass-media.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Conform anexei
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
6.	Persoana/e responsabile de promovarea proiectului	Oxana Rusanovschi, Șef adjunct, Direcția politici în domeniul tehnologiei informației și digitalizării, tel. 022250636, e-mail: oxana.rusanovschi@mded.gov.md Ștefan Vornic, Șef serviciu politici și reglementări în domeniul datelor deschise și reutilizarea informației, tel. 022232327, e-mail: stefan.vornic@mded.gov.md .
7.	Anexe	1. Proiect de Hotărâre; 2. Nota de fundamentare; 3. Tabelul de concordanță.
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura	/semnat electronic/

Secretar de stat

Cristina CEBAN

Ex. Ștefan Vornic
022 23 23 27

1	Agencia Medicamentului și Dispozitivelor Medicale office@amdm.gov.md
2	Agencia Națională Transport Auto secretariat@anta.gov.md
3	Agencia Servicii Publice asp@asp.gov.md
4	Agencia Navală a Republicii Moldova info@narm.md ;
5	Autoritatea Aeronautică Civilă info@caa.gov.md
6	Agencia Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice agentia.nucleara@anranr.gov.md
7	Agencia Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației office@anrceti.md
8	Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor cancelaria@ansa.gov.md
9	Agencia Națională pentru Sănătate Publică office@ansp.gov.md
10	Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală office@agepi.gov.md
11	Agencia pentru Mediu am@am.gov.md
12	Biroul Național de Statistică moldstat@statistica.gov.md
13	Banca Națională a Moldovei secretariat@bnm.md .
14	Serviciul Fiscal de Stat mail@sfs.md
15	Agencia pentru Geologie și Resurse Minerale agrm@agrm.gov.md
16	Inspectoratul Național de Securitate Publică igp@igp.gov.md
17	Inspectoratul Național de Patrulare inp@igp.gov.md
18	Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică secretariat@inst.gov.md
19	Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio snfr@snfr.md
20	Serviciul Vamal vama@customs.gov.md
21	Ministerul Afacerilor Interne secretariat@mai.gov.md
22	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale secretariat@midr.gov.md

23	Ministerul Educației și Cercetării cancelaria@mec.gov.md
24	Ministerul Culturii cancelaria@mc.gov.md
25	Ministerul Muncii și Protecției Sociale secretariat@social.gov.md
26	Ministerul Sănătății secretariat@ms.gov.md
27	Ministerul Afacerilor Externe secdep@mfa.gov.md
28	Ministerul Finanțelor cancelaria@mf.gov.md
29	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare cancelaria@maia.gov.md
30	Ministerul Apărării cancelariama@army.gov.md
31	Ministerul Mediului cancelaria@mediu.gov.md
32	Ministerul Energiei secretariat@energie.gov.md
33	Serviciul tehnologii informaționale al Ministerului Afacerilor Interne sti@mai.gov.md
34	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru info@agcc.gov.md
35	Agenția Proprietății Publice office@app.gov.md
36	Institutul Național de Metrologie office@inm.gov.md
37	Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură aipa@aipa.gov.md
38	Agenția de transplant atm@ms.md
39	Agenția Națională a Arhivelor secretariat@arhiva.gov.md
40	Centrul Național pentru Energie Durabilă office@cned.gov.md
41	Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare contact@anacec.md
42	Agenția Resurse Informaționale Juridice secretariat@justice.gov.md
43	Camera de Comerț și Industrie camera@chamber.md

44	Centrul Național de Acreditare din Moldova acreditare@moldac.gov.md
45	Compania Națională de Asigurări în Medicină secretariat@cnam.gov.md
46	Casa Națională de Asigurări Sociale secretariat@cnas.gov.md
47	Camera de Stat pentru Supravegherea Marcării office@cssm.md
48	Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare criminalist@igp.gov.md
49	Inspectoratul Social de Stat office@iss.gov.md
50	Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică anre@anre.md
51	Poșta Moldovei informatii@posta.md
52	Agenția pentru Securitate Cibernetică secretariat@asc.gov.md
53	Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal centru@datepersonale.md
54	Agenția Achiziții Publice bap@tender.gov.md
55	Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică stisc@stisc.gov.md
56	Cancelaria de Stat cancelaria.gov.md
57	Agenția de Guvernare Electronică office@egov.md
58	Comisia Națională a Pieței Financiare office@cnpf.md
59	Congresul Autorităților Locale din Moldova info@calm.md
60	Serviciul Hidrometeorologic de Stat cancelaria@meteo.gov.md

61.	Agenția Națională Arheologică arheologie.gov@gmail.com
-----	---